

É r t e s í t ő.

83. és 84. szám

Pest, october' 18dikán

1834.

Rajzolatok a' társas élet és divati világból.

Uj folyóirat, meg fog jelenni 1835diki január 1sőjén hetenkint kétszer egy ivnyire szerdán és szombaton, a' két haza jelesebb élő 's kimult fiainak 's leányainak képeivel; valamint divat-képekkel. Helyben, az előfizetés félévre 4 fr. postán küldve 5 frt. pengő.

E' folyóirat bővebb jelentése e' hirlap mult száma mellé vala csatolva
kiadó tulajdonosa Munkácsy János, lakik Dorottya-utczában 10dik sz. a.

Országszerte minden hiteles könyvárosnál 's különösen:
Pesten Heckenast Gusztávnál:

leszállított áron

megszerezhetni:

Nefelejts. Almanach szerkezteté Kovacsóczy Mihály. Az 1832, 1833 és 1834 év együtt 3 ft. pengő pénzben 's az 1834 ki külön 1 ft. pengő pénzben.

Ifj. K i l i a n G y ö r g y

Könyvárosnál Pesten Váci-utczában, hajdani Feselházban épen most hagyta el a' sajtót:

Legújabb, legbővebb, 's leghasznosabb

Pesti Szakácskönyv

huszonöt szakaszban

mellyben 1865 szám alatt

némelly hozzá szükséges rövid bevezetésekkel és jegyzésekkel együtt az egész szakácmesterség úgy van előadva, mint az egy valóságos közhasznú könyvtől csak kívántathatik.

Elkerülhetetlen szükségü

K É Z I K Ö N Y V

mind azon magyar gazdasszonyoknak és főzőknek, kiknek a' szakácmesterségben egy hűséges ka-
laúzra, oktatóra, és tanácsadóra van szükségök, 's kik ezen mesterségben legrövidebb idő alatt
minél nagyobb előmenetelre szert tenni kívánnak.

Kiadta egy a' szakácságban különösen jártas és nagy tapasztalású

MAGYAR GAZDASSZONY.

Nagy Sadrét, szép fejr papiroson, tiszta olvasható nyomtatással, 50 árkus. Csinos borítékba
kötve 2 for. p. p.

Midőn e' munka' első megjelenését a' nagyérdemű magyar közönségnek hírül adnók, szük-
ségesnek tartottuk némelly figyelemzető jegyzésinket ide iktatni.

Az eddig megjelent e' nemű könyvek, részint nem elég kimerítőleg vették fel a' tárgyat, részint olly írásmóddal vannak írva, melly literatúránk' haladásával épen nem tart lépést, 's ezért nemcsak az olvasásban gyakorlatlanabb főző, hanem még a' magyarságban jártasabb olvasó előtt is érthetetlenek, vagy homályosak.

Ezért e' munka kiadásánál főczélünk volt, egyrészből az, hogy olly magyarsággal és írásmóddal éljünk, — számüzvén minden érthetetlen új szavat vagy kifejezést, — mellyet nemcsak minden pallérozottabb, hanem minden közrendű olvasni tudó főző vagy gazdasszony minden további kétkedés vagy fejtörés nélkül azonnal elérthessen.

Más részben pedig minél nagyobb bőséget és kiterjedést ügyekezvén adni munkánknak, az illy nagyra terjedt bőségből eredhető érthetelenséget az által mellőztük el, hogy, noha

1 8 6 5

eddig hallatlan számú különkülönféle szakácsi és ételkészítési útmutatásból áll, ezeket még is olly természetes felosztással foglaltuk

h u s z o n ö t s z a k a s z b a,

hogy a' kívánt ételnek készítési útmutatását azonnal, és minden kétséges keresés nélkül feltekintheti a' legjáratlanabb olvasó is: a' mi egy csinos, könnyen olvasható, 50 év, vagy is

800 lapnál többre

terjedő tiszta nyomtatású munkánál, itéletünk szerint nem megvetendő környülállás.

Nagy Józsefnek

„a' Z ö l d - F á n á l”

a' városháziacz és kigyó-utca szögletén legujabban nyitott Posztótárába ismét ujdona rendelt nagy mennyiségű, legdivatozobb színű 's mindenféle finomságu gyapju-szövetek érkeztek.

Ajánlja tisztelt Vevőjinek e' most általánosan lejobb szállított árunemeit a' legolcsóbbra szabott áron. (3)

Weiss Adolf Vászony-kereskedése Pesten

„a' Sziléziainál”

ajánlja nagy válogatásbeli portékáit, u. m. valódi rumburgi, hollandi és fejrónal-gyolcsokat a' legjutalmasab szabott áron; mint szinte damasz asztalnemüket garnitúrákban és rőf számra; mindenféle csinavat (grádlit) és kanavaszt ágyneműkre; jóféle ágyi nankint, nyers pikét és sinór barchentet, 's mindenféle más festett és fejrónal-nemüket; mindenféle 's legjobb minőségű királyi és rumburgi czérna-fajokat.

A' mondott kereskedés jól áll, hogy vásznai és gyolcsai tiszta valódiságuak 's pamuttal elegyítetlenek; egyszersmind bizonyossá teszi Vásárlóit a' lehető legjutalmasab árról. (4)

Hirdetés. T. n. Pest vmegyében kebelezett Tápió Sz. Márton helységében f. eszt. nov. 3kán reggeli 9 órakor a' kir. használatok, u. m. bor- 's pálinkamérés — egy sessio föld és réttel és addig ujdona fölépitendő nagy vendégfogadó, szobákkal, nagy istállóval, állással és ezer akót fogható pinczékkel; továbbá a' másárszék egy sessio föld és réttel, bolt, és 4 kerekre járó vízi malom (de ennek hasznabérlete csak a' jövő eszt. sz. György napkor kezdődik), árverés utján a' legtöbbet ígérőnek jövő január 1sőjétől kezdve, 3 egymást követő esztendőre hasznabérbe adatnak. Bérleti kívánók mondott napra és helyre bánatpénzzel fölkészülve ezennel meghivatnak. A' föltételeket helyben alulírtán addig is megtudhatni. Szabó József, közbirtokos.

Nemzeti gavallér-dohány, ez egy vegyíték a' legnemesb fajta magyar és külföldi dohányokból, mellyben a' lehető legnagyobb gyöngeség a' legkellemesb ízzel és szaggal párosul, igen jutalmas áron, fontja t. i. 1 fr. 36 kr. vto. Kapható: Gärtner József dohány- és pipa-kereskedésében „a' Magyar Czimernél” Pesten a' Serviták piaczán. Ugyanitt bő választásig találhatni legfinomabb tajték-pipákat mind legujabb ízlésű 's alakúakat, valamint minden akármilyen néven nevezendő dohányzási készületeket. Szinte itt kaphatni cs. kir. priv. dohány-nyirkosító vizet és St. Rómerféle dörzsölő gyujtótáplókat.

(1) 3,389. Merz Pál és Zur-Mühle Detrik-féle távullevő örökösök gondviseleti ügyében:

Határozat. — Minthogy a' nem tudni hol létező Merz Pál- és Zur-Mühle Detrik-féle örökösök javaira, a' budai újságban 1831 dec. 17kén ez iránt tett nyilvános meghívás következtében, ide fölterjesztett keresetek kielégítőleg alaposnak nem találhatók, e' célra pedig szükséges lenne kimutatni: a) mikor 's a' törvényszéki kerület mellyik helyén születtek légyen Merz Pál és Zur-Mühle; b) mikor, hová 's valljon nőtelenekül költöztek-e ki; c) miúó viszonyban vagy talán rokonságban állott e a' két személy egymáshoz, vagy honnan származhatott mind a' kettő javainak összevetése és közös igazgatása, és abbul mi részt gondolnának a' Merzfélék 's minót a' Zur-Mühle-féle örökösök kereshetni; d) millyen nemzedéki v. származéki sorban legyeenek Merz Pál és Zur-Mühle Detrik vagy ezek örökösinek követelőji, 's ugyanazon személy volt é a' két első, kiknek kiköltözése 's illetőleg örökösödése itt kérdésben forog, (melly örökösödési kimutatást származási sorban kell kijelelni és a' születési és halálozási eseteket, valamint mindeniknél a' gyermekek 's örökösök számát, illető plebaniai anyakönyvi kivonatokkal bebizonyítani), ennel fogvást az érdeklött feleknek, könnyebb igazodás okáért, a' kérdésre szolgálható kevés számú adatok a' gondviseleti irományokból, 's különösen az Alzenani parochiának 1830 auguszt. 6kán kiadott másolati bizonyítványából itt alább azon további felszólítással közöltetnek, hogy mai naptul kezdve kilencz hónap alatt a' mondott javakra illető jusaikat megkivántató módon az alulirt törvényszék előtt mutassák ki: ellenkező esetben az egész vagyon a' kir. fiscusnak levén oda íteltetendő és átadandó. Alzenau az alsó majuai kerületben február 22kén 1831. Bajor kir. tartományi szabados törvényszék. (P. H.) Engelhardt Ferencz s. k. bajor kir. tartományi bíró.

I. Kivonás a' szabadtörvényszék hivatali zálogalap-jegyzőkönyvből 1747 april 18kárul — „A' Michelbachi Mühl féle, Magyarországból lakozó örökösök, névszerint Zur-Mühl Detrik, Wallendorf Ádám János, Merz Pál 's ezek gyermekei részére, a' reájuk örökségképen esett javakból fölvelt 151 fr. 18 kr. tőkepénzre hypotheka állíttatott; mellyből egy más, Alzenauból 1752 febr. 26kárul költ levél szerint, a' Wallendorf János Ádám gyermekeire eső, 50 fr. és 26 kr. rész, bizonyos Kirchuer Jánosnak fizettetett ki. E' javak a' Michelbachiak egyik rokonáról Braunig Margitról maradtak, 's belőle 1755 január 16kán a' Merz Pál és Zur-Mühle Detrik-féle örökösök részére Magyarországból egy tőkepénz kölcsönöztetett.

II. Kivonás — az 1777 jun. 2ki jegyzőkönyvből. — A' Magyarországból kinlevő Keszer testvérekre nézve, mint a' curatelai irományokból kitetszik, javaiknak fele a' Merz és Zur-Mühle Detrik-féle örökösöknek Magyarországból, hivatalosan adatott ki, és hogy a' Kovácsi magyar törvényhatóságának 1751 dec. 5kén kiadott bizonyáglevele szerint a' javokat illető örökösök még volnának, kik közül az örökségi rész kiadására bizonyos Kirchner Henrik bizatnék meg.

III. Bizonyítvány az Alzenaui k. parochiától 1830 aug. 30kán. — Merz Pál és Zur-Mühleféle, Magyarországból levő örökösök iránt az itteni, 's névszerint Alzenau, Michelbach, Wasserlos, Hemsbach, Kälberau helységi és Maisenhausen és Dürstholi kereszteleési anyakönyvek, a' „Peregrini“ név alatti matriculai jegyzetekkel együtt, egész 1666 esztendőü kezdve a' mai időkig föl és kikerestettek; de a' mondott Merz Pál és Zurmühle Detrik nevek bennük sehohsem találkoztak. Ismertetésül mindazáltal szolgálhatnak a' kereszteleési matriculában találkozó következő jegyzetek: I. Zurmühl, egykor Michelbachon lakos, u. m. a) Zurmühl Tivadar és hitvese Kühn Margit, kiküül származtak: Éva, született 1700 martz. 12kén; — János szül, 1703 jan. 20kán; — Anna Maria sz. 1706 aug. 30kán; — Anna Margit sz. 1710 martz. 13kán; — Katalin sz. 1713 junius 23kán. — b) Zurmühl György (hitvesének neve az anyakönyvben nincs följegyezve), kitől születtek: Anna Katalin 1674 január 7kén; — Konrád 1680 martz. 18kán; — Miklós 1681 jan. 26kán; — Konrád 1682 april 30kán; — Maria Borbála 1685 dec. 2kán; — János 1687 april 21kén; — Anna 1690 oct. 16kán. — c) Zurmühl Péter (hitvesének neve az anyakönyvben nincs följegyezve), kitől születtek: Katalin 1669 febr. 14kén; — János 1671 martz. 9kén; — Margit 1672 majus 26kán; — egy fiugyermek, kinek neve nincs följegyezve, született 1676 decemb. 20kán; — Gertrúd 1684 január 22kén; — Anna Margit 1686 octob. 27kén; — János Ádám 1689 febr. 26kán; — Anna Katalin 1691 jul. 22kén

II. Merz, Wasserlos helységi lakos. — 1708 aug. 29kén keresztelettet meg Orzsébet, Merz Jánosnak, v. Bieken báró ur kertészének leánya, anyját Anna Dorottyanak hitták (de kinek vezeték neve nincs beírva). — Mellyek hitelességeül tesszük a' parochiai aláírást és pecsétet. Alzenau 1830 aug 6kán. (P. H.) Kir. Parochia-hivatal, Lambert. — A' kivonatok, hitelességeül. A' bajor kir. tartományi törvényszék Alzenauból (P. H.) Engelhardt Ferencz s. k. (3)

(1) **Arany- 's teveször-hímző.** Lampl Máttyás, midőn a' tek. vmegyéknek káptalanoknak, minden rendű Uraságoknak, 's az egész Közönségnek az eddig benne helyezett bizodalomért hálás köszönetét alázatosan jelentené, egyszersmind továbbra mindennemű akár arannyal akár teveszörrel, a' legillendőbb áron kihímzendő munkákra szolgálataját teljes készséggel 's egész alázatossággal ajánlja. Pesten hatvani-utca 546 szám alatt.

(2) **Pótlék-tudósítás.** A' nagymélt. királyi magyar udv. Kamara rendeléséből a' f. eszt. szeptember 21kén közrebocsátott tudósítás következtében köz hurré tétetik: hogy ugyanazon föltételek alatt az 1835 évbéli só-szállítás Szegedről Földvárra, Mohácsra, Ujvidékre, Pancsovára és Zimonyba, az utóljára divatozott szállítás-díjnak leverésére bocsáttatik f. 1834 november 13kán Budán a' királyi Kamara épületében reggeli 9 órakor, és pedig névszerint:

Szegedről: Földvárra	mintegy	25,000	mázsa,	10	krjával	pengőben.
" Mohácsra	"	110,000	"	6 $\frac{3}{4}$	"	"
" Ujvidékre	"	2,000	"	5 $\frac{1}{2}$	"	"
" Pancsovára	"	6,000	"	5 $\frac{1}{2}$	"	"
" Zimonyba	"	1,500	"	4 $\frac{1}{2}$	"	"

A' vállalkozók vagy személyesen, vagy törvényes oklevelekkel ellátott meghatalmazottaik által fognak a' fen kitett helyen, napon és órán megjelenhetni. Budán octob. 1. 1834. (3)

(2) **Bolt-változtatás.** Alulirt midőn alázatos köszönetét mondja a' ns. Közönségnek eddig iránta kitüntetett bizodalmaért, bátor egyszersmind jelenteni: hogy boltját, tisztelt Vevői nagyobb kényelmére az urak-utczájában Horváth-házba 431 sz. tette át. Boltja ezentul is gazdagon ellátva lesz mindennemű borotva, toll- és más késekkel, finom ollókkal 's a' t. mellyek mind saját készitési.

Fölvállal mindennemű igazításokat, vagy javításokat; 's borotvákat, vagy akárminemű met sző eszközöket jutalmas árért a' legfinomabb élre élesít. (3)

Eisenschmidt Mihály, pesti késcsináló mester.

(2) **Eladó posta.** Tek. Tolna vármegyében kebelezett Duna-Földvár mezővárosban levő posta-statio lakházzal és egyéb épületekkel, kocsikkal, 6 lóval és szükséges takarmánnyal; valamint 80 hold földekkel, és szállás-kerttel együtt, szabad kézből eladó; bővebb tudósítást ad a' tulajdonos helyben. (3)

Megjelent közelebb „Egyházi Társ” Vik füzeté is, a' szombathelyi fő templom csinos rajzával. Mellékelve jött egyszersmind a' 4ik füzetéhez tartozó győri, megyés templom rajza, a' cot-ták és zsolttárok bevégezve. Ára 1 ezüst fr., 's találhatik Pesten Eggenberger József és Pozsonyban Schwaiger And. könyváros uraknál.

(2) **Széna és szalmaeladás.** T. Pest vmegyében helyezett Izsák m. városban van eladandó jóféle széna 13. — búza-szalma 17. — és tavaszi 11. öl hosszú kazalokban: melly takarmányok mineműségéről 's áráról bővebb tudósítást lehet venni ugyancsak ott helyben n. Haász János Sebész urnál. (3)

(2) Budán az országuton 265 sz. alatt fekvő ház, mellyben 12 szoba, konyha, kamara, 6 lóra istálló, kocsifészer és 2000 akót fogható pincze van, a' hozzá tartozó kerttel és szőlővel, mellyben egy mulató- és egy üvegházon kívül jégverem is van, szabad kézből eladó. A' háztelek 317, a' kert pedig 983 □ öles térségű, a' szőlő $\frac{3}{4}$ és $\frac{4}{8}$. A' venni szándékozók Pesten a' fürdő-utczában Polák-házban az első emeletben tudakozódjanak. (3)

(2) Csáfordi Tott Terézia született Stepánovics tisztelettel jelenti, hogy Leánynevelő-intézete most a' belső városban, a' plebánia utczában 58 sz. első emeletben Pontater-házban van. Tanítási tárgyak: hittudomány, földleírás, magyar, német és francia nyelvek, olvasás, irás, muzsika, táncz, rajzolás, és mindenféle remek kézi asszonyi munkák, mellyekből kész darabokat az intézetben láthatni. (3)

Dunavíz-állás a' budai vízmérték szerint:

October 16dikán 2 láb. 2 hüv. 6 von. October 17dikén 2 láb. 1 hüv. 3 von. October 18dikán 2 láb. 1 hüv. 9 von. (0 felett.)